

Liite

09.08.2026

Asianro 3193/11.01.00/2026

Mikko Sokura

Lisämetatieto 2 (esim. hanketunnus)

Ympäristö- ja maa-aineslupa, YSL 47 a§ ja MAL 4§ / Kone-Pappila Oy / Mäenpää (297-411-6-5)

Luvan hakija ja toiminnanharjoittaja

Kone-Pappila Oy
Vesitornintie 4 B 10
73300 NILSIÄ
Y-tunnus: 1965329-8

Toiminta ja sen sijainti

Kalliokiviaineksen ottaminen, louhinta ja murskaus
Sijainti: Kuopio
Kiinteistö: Mäenpää (297-411-6-5)
Koordinaatit (ETRS-TM35FIN): N= 6965 779 ja E= 527 195

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa. Maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (KYHL 64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (MAL 7 §).

Toiminta on lupavelvollinen ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 §:n 1 momentin perusteella. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen lupaviranomainen toiminnan ympäristölupa-asiassa valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n 1 momentin kohdan 6 a ja b perusteella.

MAL 4 a §:n ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Asian vireille tulo

Lupahakemus on tullut vireille 10.4.2026.

Toimintaa koskevat muut luvat ja sopimukset

Alueella on voimassa oleva maa-aineslupa kallion päällä olevan moreenin hyödyntämiseksi sekä sitä edeltäneestä otosta jääneen louheen ja lohcareiden murskaamiseksi. Lupa päättyy 28.2.2027.

Toiminnanharjoittajalla on maanomistajan kanssa vuokrasopimus maa- ja kiviainesten ottoon. Sopimus on voimassa 5 vuotta 1.4.2026 alkaen.

Alueen kaavoitustilanne, maankäyttö ja ympäristövaikutuksille herkäät kohteet

Alue sijaitsee Kuopion Heinälamminrinteen lounaisreunalla, Lapinjärvestä koilliseen. Suunniteltu maa-ainesottoalue sijaitsee kiinteistöllä Mäenpää (297-411-6-5) tien Korvaharju kautta ajettuna noin 18,2 kilometrin ajomatkan päässä Kuopion keskustasta lounaaseen, Jätekukon jätekeskuksen alueen kaakkoispuolella. Lähin osoite alueelle on Mäenpääntie 124, Kuopio.

Alueella ei ole asemakaavaa. Pohjois-Savon 2. vaiheen maakuntakaavan 2040 mukaan ottamisalue sijoittuu Heinälamminrinteen kiertotalouden kehittämisen alueelle (Voimaantulopäivä 26.2.2025). Kohde kuuluu myös Hepomäen osayleiskaavan piiriin, ja kaavamääräysten MS-1 (maa- ja metsätalousalue, suojavyöhyke) ja ks-1 (jätekeskuksen ulompi suojavyöhyke) alueelle. Alueen MS-1 maankäyttömääräysten mukaan MRL 43 §:n nojalla määrätään, että alue tulee säilyttää rakentamattomana, ja alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus. Toimenpiderajoitus tässä tarkoittaa käytännössä sitä, että hakemuksessa kuvatut toimenpiteet edellyttävät vähintään maisematyölupaa. Alueen ks-1 maankäyttömääräyksen mukaan MRL 43 §:n nojalla määrätään, että alueelle ei saa sijoittaa asutusta, joka muodostaa taaja-asutusta. Myös haja-asutus tulee sijoittaa suojavyöhykkeen ulkopuolelle.

Maa-ainesottoalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähimmän luokitellun pohjavesialueen, Kurkimäen muodostumisraja sijaitsee noin 5,1 km etäisyydellä alueen lounaispuolella. Kurkimäki (0829710) kuuluu luokkaan 1 eli alue on vedenhankintaan tärkeä pohjavesialue. Ottamisalue sijoittuu Kallaveden – Ala-Ruokoveden valuma alueelle (04.281). Ottamisalueen lähin pintavesi on Lapinjärvi, joka sijaitsee 690 metriä ottamisalueesta lounaaseen. Läheisyydessä on myös useampi nimeämätön lampi/allas, josta lähin on pohjoisessa ottamisalueen välittömässä läheisyydessä.

Ottamisalueesta itään sijaitsee useampia luonnonsuojelualueita, joihin lukeutuvat Natura2000 SAC-alueet sekä yksityisten omistamia ja luonnonsuojeluohjelman mukaisia luonnonsuojelualueita. Lähin

Liite

09.08.2026

Asianro 3193/11.01.00/2026

luonnonsuojelualue on Korsumäki-Keinälänniemi, joka sijaitsee 2,3 km ottamisalueesta kaakkoon.

Kohteesta on louhittu kalliota jo aiemmin. Ottamisalueen länsiosassa on maa- ja kiviaineksen käsittely- ja varastointialue. Maanpinnan korkeus alueella vaihtelee välillä +140.00...+151.00 (N2000). Alueen maaperä on GTK:n Maaperä 1:200 000 (maalajit) perusteella sekalajitteista maalajia. Alueen kallioperä on GTK:n Kallioperä 1 m yleistetyt kivilajit -aineiston perusteella TTG-gneissia ja migmatiittia.

Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 430 metrin etäisyydellä louhinta-alueesta eteläkaakon suuntaan. Lähimmät asumiskeskittymät sijaitsevat ottamisalueesta kaakkoon, jossa sijaitsee Korsujärven rannalla useampi lomarakennus.

Alueen luonnonolosuhteet ja ympäristön tila

Mäenpään kallioalue on avattu ainesten ottoalue. Alueen ympäristö on pääasiassa metsätalouskäytössä olevaa aluetta. Ottoalue ei sijoitu luonnonsuojelualueelle tai Natura 2000 -alueelle eikä sellaisen välittömään läheisyyteen. Alueella tai sen läheisyydessä ei ole myöskään muinaismuistoja tai kulttuuriperintökohteita. Alueen ympäristöolosuhteet ja maisemakuva ovat jo muuttuneet ottamistoiminnan myötä.

Kuvaus toiminnasta**Yleiskuvaus**

Lupahakemuksen mukainen toiminta on kalliokiviaineksen ottaminen, louhinta ja murskaaminen.

Tiedot ottamisalueesta

Ottamisalueen koko: 2,17 ha

Ottoalueen (louhinta-alue) koko: 0,62 ha

Alin ottotaso: + 140,00 m (N2000)

Otettava maa-aineksen määrä, laatu ja ottamisaika

Kalliokiviainesta 23 300 m³ktr. Ottamisaika 5 vuotta. Laskennallinen vuosittainen ottomäärä 4 600 m³ktr vuodessa.

Pintamaita poistetaan noin 800–1000 m³ktr, ja ne välivarastoidaan alueen reunoille ja hyödynnetään luiskien maisemoinnissa.

Kuvaus toiminnasta

Liite

09.08.2026

Asianro 3193/11.01.00/2026

Kohteeseen haetaan niin sanottua maisemoivaa uutta lupaa kallion louhintaan ja louheen murskaukseen. Nykyiseen lupaan liittyvää maisemointia ei ole vielä tehty ja nyt haettavalla luvalla on tarkoitus saattaa maisemointi päätökseen siten, että jyrkät rinteet loivennetaan lopuksi keskimäärin kaltevuuteen 1:2, eikä alueelle jää murskaamatonta louhetta tai lohkareita. Samalla saadaan hyötykäyttöön muualla käytettäväksi louhe/murske, jota ei tarvita edellä mainitussa maisemointityössä.

Maanpinnan korkeus alueella vaihtelee välillä +140.00...+151.00 (N2000). Alin suunniteltu ottotaso on +140,00. Mikäli pohjavettä havaitaan, ottamista ei saa missään olosuhteissa ulottaa alemmaksi kuin tasolle, joka on vähintään kaksi metriä havaittua pohjavesipintaa ylempänä. Leikkaustasoissa huomioidaan esitettyjen korkeuksien lisäksi se, ettei synny painanteita, joissa vesi seisoo. Kaikkien luiskien maisemointi tehdään keskimäärin kaltevuuteen 1:2.

Oletus on, että hyödynnettävän kallion päällä on pintamaata keskimäärin 0,3–0,4 metriä, mutta paksuus voi vaihdella. Pintamaata poistetaan etenemisen mukaan ja ne varastoidaan alueen reunoille. Pintamaat käytetään toiminnan loppuvaiheessa luiskien maisemointiin.

Ennen toiminnan aloittamista ottamisalueen rajat merkitään maastoon ja alueelle asennetaan työmaa-alueesta varoittavat kyltit, turvallisuusopasteet sekä tiedotustaulu, jossa on alueen sekä toimijan yhteystiedot. Alue pidetään siistinä koko toiminnan ajan. Alueella käytetään tavanomaisia maanrakennuskoneita: kaivinkoneita, kivimurskainta, kallioraata, rikotinta sekä pyöräkuormaajia. Maa- ja kiviaineksen jalostamiseen käytetään tarpeen mukaan siirrettävää seulaa. Kiviainekset kuljetetaan kuorma-autoilla. Työkoneet säilytetään varikkoalueella.

Louhintaan liittyvää porausta on suunniteltu tehtävän arkipäivisin ma-pe klo 7-18, louhintaräjäytyksiä klo 8-18, rikotusta klo 7-18 ja murskausta klo 7-22 välisenä aikana. Murskausta tehdään keskimäärin 1-3 kertaa vuodessa, maksimissaan 2-5 viikkoa kerrallaan, riippuen murskattavasta määrästä. Kuormauksia ja kuljetuksia tehtäisiin ma-pe klo 6-22 välisenä aikana, ei ollenkaan arkipäivinä eikä sunnuntaisin. Tuotteita kuljetetaan noin 10-20 autokuormaa päivässä. Alueella liikennöidään poikkeustapauksissa myös lauantaisin.

Louhinta

Louhintatyö koostuu porauksesta, panostuksesta, räjäytyksestä sekä ylisuurten lohcareiden rikotuksesta. Ottamisalue merkitään ennen työn aloitusta maastoon esimerkiksi kirkasvärillä aurasviitoilla tai vastaavilla merkeillä. Ennen porausta porausreikien paikat merkitään maastoon panostussuunnitelman mukaisesti. Porausreikien määrään ja reikäväliin vaikuttavat mm. louhittavan kallion laatu, irrotettava materiaalmäärä, käytettävä räjähdysaine sekä haluttu lohcarekoko.

Liite

09.08.2026

Asianro 3193/11.01.00/2026

Räjäytyksiä tehdään tarpeen mukaan noin 1-2 kertaa murskauskertaa kohden erikseen laaditun suunnitelman mukaisesti. Räjäytyksessä syntyneet esimurskaimen kitaa suuremmat lohkarieet rikotetaan kaivinkonesovitteisella hydraulisella iskuvasaralla. Irrotettu ja tarvittaessa rikotettu kiviaines siirretään murskaukseen pyöräkuormaajalla, kaivinkoneella ja/tai dumpperilla. Porauksessa käytetään hydraulisia tela-alustaisia poravaunuja, joissa on pölynkeräyslaitteisto. Poravaunun tarvitsema energia tuotetaan dieselmoottorilla.

Murskaus

Murskauksessa louheen raekokoa pienennetään murskainten ja seulojen avulla vaiheittain haluttuun raekokoon. Murskauslaitoksen kokoonpano määräytyy kiviaineksen ominaisuuksien, tuotettavan lajitteen ja käytettävissä olevan kaluston mukaan. Murskauslaitoksessa on 1-3 kpl 2-3 tasoista seulaa ja 1-4 murskainta. Kolmivaihemurskauksessa esimurskaus tehdään leukamurskaimella sekä väli- ja jälkimurskaus karamurskaimella, mutta se voidaan suorittaa myös 1-3 vaiheisella Lokotrack -telamurskaimella. Lisäksi laitteistossa on hihnakuuljettimia ja tasoseuloja. Pienempää raekokoa tuottaessa jälkimurskaimia voi olla kaksi (nelivaihemurskaus).

Tarvittava sähkö tuotetaan aggregaatilla (CAT 3412 tai vastaava). Tuotteet kuljetetaan suoraan varastointiin pyöräkuormaajilla ja/tai kuorma-autoilla tai suoraan alueelta poiskuljetettavaksi kuorma-autoilla. Murskauslaitos sijoitetaan kullakin käyntikerralla murskattavaksi tarkoitettun kohteen läheisyyteen rintausten eteen. Louhinnassa ja murskauksessa kaluston sijainti muuttuu louhinnan etenemisen mukaan. Kummassakin toiminnassa käytetään aliurakoitsijoiden siirrettäviä laitoksia.

Jälkihoitotoimenpiteet

Jälkihoitotoimenpiteiden tavoitteena on vähentää ottotoiminnasta aiheutuvia vaikutuksia ympäristöön ja varmistaa alueen turvallisuus toiminnan päätyttyä. Alueen siistiminen ja muotoilu, ennen ottotoimintaa poistettujen pintamateriaalin levittäminen ja kasvillisuuden palauttaminen vähentävät oleellisesti alueen maisemaan kohdistuvia pitkäaikaisia vaikutuksia.

Jälkihoidossa ja maisemoinnissa käytetään alueelta poiskuurittuja pintamaita sekä muita ylijäämämaita, kiviä ja lohkarieita. Alueen jälkihoitoa ja maisemointia tehdään mahdollisuuksien mukaan vaiheittain ottamisen edetessä, jolloin kunkin vaiheen jälkihoitoon ja maisemointiin käytetään seuraavan vaiheen alueelta poiskuurittuja pintamaita sekä ottamisalueen reunoille varastoituja pintamaita. Alueelle ei tuoda maa-aineksia muualta.

Ottoalue siistitään ottamistoiminnan päätyttyä ja sieltä viedään pois kaikki maa-aineksen käsittelyyn liittyvät kalustot. Alueelle jääneet ylijäämämaat ja -kivet käytetään alueen ennallistamiseen. Tiivispuhjaisten alueiden (esim. kulkuyhteydet, raskaiden työkoneiden sijaintipaikat, varastokasojen pohjat)

Liite

09.08.2026

Asianro 3193/11.01.00/2026

maaperä rikotaan ja muokataan ennen muotoilua ja pintamateriaalin levittämistä.

Poikkeukselliset tilanteet ja niihin varautuminen

Ottamistoiminnan aikaiset riskit arvioidaan ja tunnistetaan etukäteen, jotta niihin osataan varautua. Alueella työskentelevät tarkkailevat toimintaa koko ajan ja häiriötilanteessa pysäyttävät toiminnan. Työmaalla on jatkuvasti varattuna öljynimeytysmateriaalia öljy- ja polttoainevahinkojen varalle. Alueella on alkusammutuskalustoa ja henkilökunta on koulutettu niiden käyttöön. Toiminnassa käytetään urakoitsijoita, jotka ovat kouluttaneet henkilöstön ympäristövahinkojen varalle. Alueella ei säilytetä kemikaaleja tai räjähdettä.

Toiminnan ympäristövaikutukset**Vaikutukset maisemaan, luonnonoloihin ja kulttuuriympäristöön**

Maa-ainestenotolla on aina vaikutuksia alueen lähimaisemaan, sillä maa-ainesta poistetaan pysyvästi. Ottoalue on kuitenkin jo nyt suurelta osin avattu maa-ainesten ottoalue, jolloin vaikutus nykyiseen maisemaan on hyvin vähäinen. Alueen siistiminen ja muotoilu, ennen ottotoimintaa poistetun pintamateriaalin levittäminen ja kasvillisuuden palauttaminen vähentävät oleellisesti maisemaan kohdistuvia pitkäaikaisia vaikutuksia.

Alue ei sijoitu valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle (VAMA), eikä sen välittömässä läheisyydessä ole kiinteitä muinaisjäännöksiä. Ottamisaluetta lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Puijon maisemat, sijaitsee noin 10 km etäisyydellä ottamisalueen koillispuolella. Ottamisalueesta itään sijaitsee useampia luonnonsuojelualueita, joihin lukeutuvat Natura2000 SAC-alueet sekä yksityisten omistamia ja luonnonsuojeluohjelman mukaisia luonnonsuojelualueita. Lähin luonnonsuojelualue on Korsumäki-Keinälänniemi, joka sijaitsee 2,3 km ottamisalueesta kaakkoon. Ottotoiminnalla ei arvioida olevan suoria eikä välillisiä vaikutuksia luonnonsuojelualueisiin.

Kasvillisuuden ja pintamaan poiston myötä voidaan menettää olemassa olevia elinympäristöjä. Ottoalue on kuitenkin suurelta osin ihmisten muokkaamaa aluetta, eikä alue siten ole luonnontilainen. Ottotoiminnasta aiheutuva melu voi vaikuttaa karkottavasti mm. alueen lintuihin. Toiminnan päätyttyä ottoalue ennallistetaan, jolloin elinympäristöt palautuvat hiljalleen.

Vaikutukset elinoloihin ja viihtyvyyteen

Liite

09.08.2026

Asianro 3193/11.01.00/2026

Toiminnalla voi olla vaikutusta yleiseen viihtyvyyteen lähinnä louhinta- ja murskaustoiminnasta aiheutuvan melun, pölyn ja räjäytyksistä aiheutuvan tärinän osalta. Vaikutukset ovat havaittavissa ensisijaisesti toiminta-alueella ja sen läheisyydessä.

Päästöt ilmaan sekä niiden käsittely ja ehkäiseminen

Toiminnan aikana pölyä syntyy kiviaineksen käsittelystä, murskauksesta, varastoinnista, kuormauksesta sekä työmaaliikenteestä. Murskauksen pölypäästöjä vähennetään murskauslaitoksen osien koteloinnilla, kiviaineksen putoamiskorkeuden säätämällä sekä murskattavan kiviaineksen kastelulla tarvittaessa. Alueelle johtava tie ja kohdealueen työmaatiestö ovat sorapintaisia ja niitä kastellaan tarvittaessa vedellä pölyämisen estämiseksi. Koneiden polttomoottoreista aiheutuu polttoprosessiperäisiä typpi-, rikki-, hiilidioksidi- ja pienhiukkaspäästöjä. Työkoneet huolletaan säännöllisesti tai tarpeen tullen, jolloin moottoreiden päästöt minimoidaan.

Lähin asuinrakennus sijaitsee 430 metrin etäisyydellä louhinta-alueelta ja lähin lomarakennus noin 700 metrin etäisyydellä. Toiminnan aikaisten pölypäästöjen ei arvioida aiheuttavan merkittävää haittaa lähimmille asukkaille. Pölypäästöjä tarkkaillaan ja tarvittaessa mitataan.

Melupäästöt ja melun torjunta sekä tärinä

Kiviaineksen otossa melua syntyy porauksesta, räjäytyksistä, murskauksesta, seulonnasta, varastoinnista, lastauksesta sekä kuljetuksista. Suunniteltu vuorokausittainen toiminta-aika on klo 6-22. Pintamaa- ja moreenikasoja voidaan tarvittaessa käyttää estämään melun leviämistä ympäristöön. Melua ehkäisee myös murskaamojen sijoittaminen olemassa olevan kaivannon pohjalle sekä murskaamon pudotuskorkeuden pitäminen matalana. Melua aiheutuu myös työkoneiden peruutusäänistä, mutta niihin ei voida vaikuttaa, koska peruutusäänet ovat lakisääteisiä.

Kohdealueesta on tehty meluselvitys, jonka mukaan suunniteltujen toimintojen aiheuttamat meluvaikutukset tarkastelluille kiinteistöille eivät ylitä VNp 993/1992 mukaisia päiväaikaisia ohjearvoja. Lisäksi yöaikana toiminnat ovat vähäisiä, joten melun ohjearvot alittuvat myös yöllä. Selvityksen mukaan suurimmat meluvaikutukset kohdistuvat lähimmälle asuinkiinteistölle, jonne kohdistuvia meluvaikutuksia voi vaimentaa sijoittamalla murskauslaitteiston 5 m korkean varastokasan pohjoispuolelle, jolloin kasa toimii meluvallina etelän suuntaan. Alueen ääniympäristöön vaikuttaa lisäksi mm. muiden toimijoiden harjoittama louhinta- ja murskaustoiminta.

Liite

09.08.2026

Asianro 3193/11.01.00/2026

Tärinää kiviainestuotannossa syntyy loughintaräjätysissä. Räjätysten aiheuttama tärinä leviää hetkellisesti alueen lähiympäristöön. Tärinän suuruuteen vaikuttavat kallion tärinänjohtavuus, räjätystapa, etäisyys räjätyspisteestä havaintopisteeseen sekä räjätuksen koko. Tärinän vaikutusalue arvioidaan laskennallisesti loughintatyön suunnittelun yhteydessä. Loughintaa ja murskausta tehdään keksimäärin 1-2 kertaa vuodessa, maksimissaan 2-5 viikkoa kerrallaan. Loughintatöissä noudatetaan valtioneuvoston asetusta räjätys- ja loughintatyön turvallisuudesta (644/2011). Räjätuksista voi aiheutua hetkellistä viihtyvyyshaittaa lähiympäristöön. Niistä voidaan pyydettäessä ilmoittaa lähimmälle asutukselle etukäteen.

Päästöt maaperään, pohja- ja pintavesiin sekä niiden rajoittaminen

Maa-ainesten ottotoiminnasta aiheutuu aina peruuttamattomia vaikutuksia maa- ja kallioperään, sillä maa-aines poistetaan pysyvästi. Toiminnasta ei kuitenkaan synny suoria päästöjä maaperään. Varikkoalueen vaaralliset jätteet säilytetään tiiviissä niille osoitetuissa astioissa. Polttoaineet säilytetään kaksoisvaipallisissa tai valuma-altaallisissa säiliöissä. Alueella ei huolleta tai pestä työkoneita.

Ottoalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, eikä kiviainestoiminnasta synny suoria päästöjä pohjaveteen. Otettava kiviaines sekä alueella mahdollisesti varastoitava maa-aines on pilaantumaton. Valtaosa alueelle satavasta vedestä varastoituu kallion ruhjeisiin ja painanteisiin, sekä imeytyy maaperään. Hulevesien mahdollista lammikoitumista estetään irti loughitun pinnan muotoilulla ja/tai ohjaamalla ne alueen pohjoisnurkkaan ja siitä edelleen pintavaluntana maastoon pohjoisen suuntaan. Ennen purkupaikkaa tehdään tarvittaessa laskeutusallas.

Polttoaineiden ja muiden ympäristöä mahdollisesti pilaavien kemikaalien käsittely ja varastointi tehdään hakemuksessa kuvatulla tavalla, jolloin normaalitoiminnasta ei aiheudu vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen. Pohjavesivaikutukset ovat mahdollisia vain poikkeus- tai onnettomuustilanteissa. Murskauskalustoa varten alueella varastoidaan maksimissaan 3 m³ polttoainetta murskausajankohtina. Muina aikoina alueella ei varastoida polttoaineita tai kemikaaleja. Polttoainesäiliöt on kuljetukseen hyväksyttyjä IBC-säiliöitä, joissa on joko kaksoisvaippa tai kiinteä valuma allas, laponesto ja tankkauslaitteistossa lukittava sulkuventtiili. Alueella on aina öljynimeytysmateriaalia ja alkusammutuskalustoa käytettävissä vahinkojen torjumiseen.

Loughintaräjätysissä voi jäädä räjähdysainetta palamatta, jolloin maahan voi jäädä pieniä määriä typpiyhdisteitä, jotka vesiliukoisina voivat kulkeutua veden mukana eteenpäin. Typpiyhdisteistä ei arvioida olevan haitallisia vaikutuksia,

koska räjäytysainemäärät ovat vähäisiä. Toiminnalla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia vesistöihin tai niiden käyttöön, kalastoon tai muihin vesieliöihin.

Muodostuvat jätteet ja niiden käsittely

Kohdealueella ei tehdä suurempia työkoneiden huoltoja. Pieniä huoltoja voidaan tehdä, jotta työkoneet saadaan siirtokuntoon ja edelleen huoltoon. Toiminnassa voi syntyä pieniä määriä vaarallisia jätteitä esimerkiksi jäteöljyä, voiteluaineita ja akkuja. Jätteet kerätään suljettavaan niille osoitettuun astiaan, jotka tyhjennetään määrävälein. Vaarallisten jätteiden osalta noudatetaan jätelain ja -asetuksen mukaista kirjanpitoa. Murskausjaksojen aikana syntyy lähinnä metalliromua, esimerkiksi rikkoontunutta seulaverkkoa.

Kuivakäymälästä syntyvä saniteettijäte toimitetaan jätteenkäsittelylaitokseen. Talousjäte kerätään jäteastiaan, joka kuljetetaan tyhjennettäväksi lähimmälle jäteasemalle tai muulle vastaavalle toimijalle, jonka kanssa murskausurakoitsijalla on sopimus. Metallijäte toimitetaan paikalliseen romuliikkeeseen tai vastaavaan, tai palautetaan varaosatoimittajalle. Jäteöljy sekä kiinteä öljyjäte varastoidaan lukittavaan konttiin ja toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelylaitokselle.

Alueelle on laadittu kaivannaisjätteiden jätahuoltosuunnitelma. Kaivannaisjäte käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin tai se kuljetetaan ottamisalueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi. Pintamaita varastoidaan reuna-alueelle, mistä sitä käytetään maisemointiin. Suuret kivet ja lohkarieet murskataan kiviainestuotteiksi. Toiminnassa ei synny sivukiveä. Kannot ja muu puuaines voidaan tarvittaessa hakettaa ja viedä poltettavaksi tai käyttää pintarakenteena.

Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu

Ottamistoiminnasta pidetään käyttöpäiväkirjaa, johon kirjataan päivittäiset työajat, tuotantomäärät, tehdyt tarkastukset, huollot, keskeytykset ja poikkeavat tilanteet. Kirjaa pidetään myös alueella syntyvistä jätteistä ja polttoaineen käyttömääristä.

Toiminnan alkaessa melu- ja pölypäästöjä tarkkaillaan ja mitataan tarvittaessa. Melu- ja pölyhaitat rajoittuvat lähialueelle, eikä ohjearvojen ylityksiä häiriintyviin kohteisiin todennäköisesti toteudu. Lähimpien rakennusten ja kohdealueen välissä on metsää. Haitallista pölyämistä ehkäistään tarvittaessa varastokasojen kastelulla ja pölyn leviämistä ehkäistään suojaamalla pölynlähteet peitteillä tai koteloinneilla. Yleisohjeen mukaan suurin sallittu leijuma alitetaan louhemurskaamalla 300 metrin etäisyydellä.

Toiminnanharjoittaja ei esitä jatkuvaa pinta- tai pohjaveden tarkkailua, sillä toiminnan ei arvioida aiheuttavan merkittäviä vaikutuksia vedenlaatuun.

Liite

09.08.2026

Asianro 3193/11.01.00/2026

Alueelta otettavan maa-aineksen määrä ja laatu ilmoitetaan lupaviranomaiselle vuosittain maa-aineslain 23a §:n mukaisesti. Maa-aines- ja ympäristöluvan tarkkailutiedoista kootaan raportti, joka toimitetaan vuosittain kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Lupahakemuksen käsittely**Hakemuksesta tiedottaminen**

Hakemusta koskeva kuulutus on pidetty nähtävillä 4.5. – 10.6.2026 Kuopion kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla. Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu kirjeitse naapurikiinteistöjen omistajia. Asiakirjat ovat olleet kuulutusaikana nähtävillä Kuopion kaupungin internetsivuilla.

Muistutukset

Hakemuksen johdosta ei jätetty mielipiteitä tai muistutuksia.

Pyydetty lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot ympäristöterveysviranomaiselta ja lupa- ja valvontavirastolta.

Ympäristöterveydenhuollon lausunto 10.6.2026:

”Terveystensuojelulain kannalta merkittävin toiminnan aiheuttama haitta syntyy melusta ja tärinästä. Kiviaineksen otosta melua syntyy porauksesta, räjäytyksistä, murskauksesta, seulonasta, varastoinnista, lastauksesta sekä kuljetuksista. Kiviainestuotannossa tärinää syntyy louhintaräjäytyksissä. Räjäytysten aiheuttama tärinä leviää hetkellisesti alueen lähiympäristöön. Lähistöllä ei sijaitse erityisen herkkiä kohteita (hoitolaitokset, päiväkodit, koulut). Lähin asuinrakennus sijaitsee 430 metrin etäisyydellä. Meluselvityksessä lähin arvioitu piste on asetettu 500 metrin etäisyydelle, jossa päiväaikaiset keskiäänitasot arvioidaan olevan 47,1 dB. Alle 500 metrin etäisyydellä mittausepävarmuus on +2-3 dB. Alueen ääniympäristöön vaikuttavaa muiden toimijoiden harjoittamaa louhinta- ja murskaustoimintaa ei ole huomioitu. Vakituksessa asuinkäytössä olevien kiinteistöjen piha-alueita koskeva ohjearvo päiväajalle on 55 dB (LAeq) ja yöajalle 50 dB (LAeq). Sisämelun osalta asumisterveysasetuksessa asetetut toimenpiderajat asuinhuoneistoille ja oleskelutiloille ovat päiväaikaan 35 dB ja yöllä 30 dB. Toimenpiderajojen ylitykset eivät ole todennäköisiä. Räjäytyksistä on syytä tiedottaa lähimmälle asutukselle etukäteen.

Liite

09.08.2026

Asianro 3193/11.01.00/2026

Toimintaa tulee järjestää siten, ettei terveyshaittaa aiheudu. Lupaehdoissa toimijat tulisi voida tarvittaessa velvoittaa yhteistarkkailuun haitallisten päästöjen osalta. Terveysnsuojelulain mukaan elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä, tarvittaessa myös mittauksin ja ryhdyttävä toimenpiteisiin haittojen ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. ”

Lupa- ja valvontaviraston lausunto 10.6.2026:

”Suunniteltu ottoalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Hakemuksen mukaan pohjaveden pinnan ylin korkeustaso on alueella +135,69 m (20.9.2025). Ottoalueelta etelään on lähde. Maanpinnan muotojen ja korkeuksien perusteella lähde ei ole ottoalueen valuma-alueella. Ottoalueen maanpinnan taso noin 1 metriä alempana kuin lähteen sijainti. Lähde saanee vetensä Mäenpään tilan suunnasta eli Kaakosta.

Suunnitellulta ottoalueelta on pintamaat poistettu, eikä suunnitellulla ottoalueella ole Lupa- ja Valvontaviraston tiedossa olevia luonnon- tai maisemansuojelun kannalta huomioon otettavia kohteita. Kyseessä on olemassa olevan toiminnan jatkaminen.

Edellä esitetyt seikat huomioiden Lupa- ja valvontavirasto pitää hakemuksen mukaista kallion louhintaa ja louheen murskausta alueella mahdollisena. Toiminnassa tulee ottaa huomioon seuraavat seikat:

- Lupa- ja valvontavirasto suosittelee, että ennen toiminnan jatkamista selvitetään lähteen antoisuus sekä tehdään otetusta vesinäytteestä normaali talousvesianalyysi.
- Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 430 metrin etäisyydellä louhinta-alueesta. Koska häiriintyvä kohde sijaitsee alle 500 metrin etäisyydellä toiminta-alueesta on toiminta-ajoissa noudatettava Muraus-asetusta myös rikotuksen osalta. Muraus-asetuksen 8 §:n 2 momentin mukaan ympäristöluvassa voidaan erityisistä syistä sallia kuormaus ja kuljetus lauantaisin 7.00-18.00 välisenä aikana. Hakemuksessa ei ole esitetty erityistä syytä lauantain aikaiselle kuormaukselle ja kuljetukselle.
- Tarvittaessa melun- ja pölyntorjuntatoimien toimivuus ja niiden suojaavuus tulee varmentaa melu- ja pölymittauksin, erityisesti mikäli näistä tulee aiheellisia valituksia. Mittaussuunnitelmat tulee esitellä valvontaviranomaiselle ennen mittauksien tekemistä.”

Tarkastukset

Alueella on tehty maastokatselmus lupaprosessin aikana.

Esitys

Ympäristö- ja rakennuslautakunta myöntää Kone-Pappila Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ottamissuunnitelman mukaiselle ottamisalueelle kiinteistöllä Mäenpää (297-411-6-5) sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan kiviaineksen louhintaan ja murskaukseen edellä mainitulla kiinteistöllä.

Toiminnassa tulee noudattaa lupahakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa mainitun lisäksi seuraavia lupamääräyksiä:

Toimintaa koskevat yleiset määräykset

1. Lupa oikeuttaa maa-ainesten ottamiseen ottamissuunnitelmassa rajatulta 0,62 ha:n ottoalueelta. Ottamismäärä on enintään 23 300 m³ltr. (MAL 11 §)
2. Alin ottotaso on +140 m (N2000). Havaittuun ylimpään pohjaveden pinnantasoon tulee jättää vähintään 2 metrin koskematon suojakerros. (MAL 11 §)
3. Ottoalue on merkittävä maastoon niin, että alueen rajat ovat nähtävissä koko ottamistoiminnan ajan. Alimman ottotason merkinnät tulee olla lähellä niitä rintoja, mistä kulloinkin maa-ainesta otetaan. Oton aikana jyrkät ottorintaukset on merkittävä selvästi ja varustettava varoituskyltein. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on tarvittaessa estettävä puomilla tai vastaavalla järjestelyllä. (MAL 11 §)
4. Ennen toiminnan aloittamista alueella on pidettävä alkukatselmus, jossa käydään läpi lupaan liittyvät asiat. (MAL 11§)

Perustelut: Määräykset ovat tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi. Alkukatselmus on tarpeen pitää, jotta varmistutaan, että toiminnanharjoittaja on selvillä luvan määräyksistä ja määräysten mukaiset toimet on tehty ennen ottotoiminnan aloittamista. Ottamisalueen merkintävaatimuksen tarkoituksena on varmistaa, että ottotoiminta pysyy suunnitelluissa rajoissa. Lisäksi se helpottaa ottamistoiminnan valvontaa ja seurantaa. Jyrkät ottorintaukset on merkittävä kunnolla maastossa liikkuvien turvallisuuden vuoksi.

5. Mikäli luvan saaja siirtää oikeuden maa-ainesten ottamiseen toiselle, vastaa luvan saaja edelleen lupamääräysten noudattamisesta, ellei lupaviranomainen eri hakemuksesta vapauta häntä vastuusta. (MAL 13a§)

Perustelut: Määräykset ovat tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi.

6. Murskausta voi alueella tehdä ma-pe klo 7.00-22.00, rikotusta ja louhintaräjähdyksiä ma-pe klo 8.00-18.00, porausta ma-pe klo 7.00-21.00 ja kuormausta ja kuljetuksia ma-pe klo 6.00-22.00. (YsL 7 ja 52 §, VNA 800/2010)

Perustelut: Määräyksessä on vahvistettu eri toiminnoille sallitut viikoittaiset toimintatunnit. Sallitut toiminta-ajat ovat Valtioneuvoston asetuksen (800/2010) mukaiset.

7. Toiminnanharjoittajan tulee seurata toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja parhaiden käyttökelpoisten käytäntöjen sekä energiatehokkuuden kehittymistä sekä varauduttava oloihin soveltuvan tällaisen tekniikan hyödyntämiseen ja käyttöönottoon. Toiminta tulee suunnitella niin, että jätteitä syntyy mahdollisimman vähän ja että ne hyödynnetään mahdollisimman suurelta osin. (YsL 6, 7 ja 8 §, JL 8 §)

Perustelu: Ympäristönsuojelulaki edellyttää, että toiminnassa sovelletaan parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja parhaita käyttökelpoisia käytäntöjä siten, että toiminnan ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset. Jätelaki edellyttää, että toiminnassa ehkäistään jätteiden syntyä ja jätteet hyödynnetään tehokkaasti aineena tai energiana.

Päästöt ilmaan ja meluntorjunta

8. Pöly- ja melupäästöjen leviämisen vähentämiseksi tulee toiminnassa toteuttaa mahdollisuuksien mukaan seuraavia toimia:

- Murskaimen eniten pölyävät ja meluavat osat tulee olla koteloitu ja varustettu pölynerotuslaitteistolla.
- Säättämällä kiviaineksen putouskorkeus mahdollisimman pieneksi.
- Kiinnittämällä murskauslaitoksen kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat.
- Kastelemalla pölyvimpiä kohteita.
- Murskauslaitoksen, tuotekasojen sekä pintamaiden sijoittelulla tulee vähentää pölyn ja melun leviämistä lähimpään asutukseen päin.

Maa-ainesten varastointi ja käsittely sekä alueet, joilla työkoneet ja kuljetuskalusto liikkuvat, tulee hoitaa niin, että haitallinen pölyäminen estyy. Alueita on tarvittaessa kasteltava.

Toiminnasta aiheutuva hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) pitoisuus asuin- ja loma-asuntokiinteistöillä ei saa ylittää valtioneuvoston asetuksen 79/2017 4 §:n mukaisia ilmanlaadun raja-arvoja. Tarvittaessa toiminnan vaikutus alueen ilmanlaatuun on osoitettava mittauksin. Ilmanlaatumittaukset tulee tehdä edustavissa olosuhteissa. Mittauksia koskeva suunnitelma tulee esittää Kuopion kaupungin alueellisen ympäristönsuojelun hyväksyttäväksi ennen mittausten tekemistä. (YsL 7 ja 52 §)

Perustelu: Pöly ja melu ovat murskauslaitoksen ja siihen liittyvien toimintojen tärkeimmät päästöt. Toiminnassa tulee ehkäistä pöly- ja melupäästöjä mahdollisimman tehokkaasti

Liite

09.08.2026

Asianro 3193/11.01.00/2026

ottaen kuitenkin huomioon, että kaikki määräyksessä mainitut ratkaisut eivät ole välttämättä teknistaloudellisesti mahdollisia kaikilla murskaimilla. Pöly- ja melupäästöjä on kuitenkin aina torjuttava osalla mainituista ratkaisuista. Pölyntorjunnan on oltava tehokasta myös ajanjaksoina, jolloin veden käyttäminen pölyntorjunnassa ei ole mahdollista. Ilmanlaatumittaukset paikalla voivat olla tarpeen erityisesti, jos toiminnan aiheuttamasta pölystä valitetaan tai jos valvonnan yhteydessä toiminnasta todetaan aiheutuvan merkittävää pölyhaittaa ottoalueen ulkopuolelle.

9. Käytettävän kevyen polttoöljyn rikkipitoisuus saa olla enintään 0,10 painoprosenttia ja raskaan polttoöljyn rikkipitoisuus enintään 1,00 painoprosenttia. (YsL 52 §, VNA 698/2006)

Perustelu: Lupamääräyksellä estetään rikkidioksidipäästöistä aiheutuvat ympäristö- ja terveyshaitat. Rikkipitoisuutta koskeva rajoitus on annettu valtioneuvoston asetuksen 689/2006 mukaisena.

10. Toiminnasta ja toiminta-alueelle suuntautuvasta liikenteestä yhdessä Hepomäen ja Heinälamminrinteen alueella olevien muiden toimintojen kanssa aiheutuva tuntikohtainen (integroituaika 1 h) A-painotettu keskiäänitaso (Leq) ei saa ylittää ympäröivillä asuin- ja loma-asuinkiinteistöillä päiväaikaan klo 7–22 tasoa 55 dB ja yöaikaan tasoa 50 dB.

Toiminnanharjoittajan on tarvittaessa selvitettävä toiminnan aiheuttama todellinen melutaso mittauksin lähimmissä melulle altistuvissa kohteissa (asuin- ja lomakiinteistöjen piha-alueet). Mikäli mittaustulosten perusteella melun todetaan olevan impulssimaista tai kapeakaistaista, tulee mittaustuloksiin lisätä 5 dB, ennen niiden vertaamista em. raja-arvoihin. Mittaustulokset on toimitettava viivytyksettä ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka voi antaa toimenpiteitä koskevia määräyksiä.

Tuntikohtainen keskiäänitaso saa ylittyä 10 % ajasta ilman, että raja arvojen tulkitaan ylittyneen. Yli 10 dB:n ylityksiä ei kuitenkaan sallita lainkaan. (YSL 52 §, VNp 993/1992)

Perustelu: Lupamääräyksessä on annettu raja-arvot melutasolle, joka toiminnasta saa aiheutua ilman, että se aiheuttaisi terveyshaittaa ympäröivälle asutukselle tai loma-asutukselle. Ympäristönsuojelulain mukaan toiminnanharjoittajan tulee olla tarpeellisessa määrin selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Koska Hepomäen ja Heinälamminrinteen alueella sijaitsee useita muitakin melua aiheuttavia toimintoja, on melutasoja koskeva määräys annettu siten, että toiminta yhdessä muiden melulähteiden kanssa ei aiheuta melutasoja, jotka ylittävät valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset ohjearvot.

Melumittausten tuloksia arvioitaessa on otettava huomioon melun mahdollinen impulssimaisuus tai kapeakaistaisuus ennen tulosten vertaamista määräyksen mukaisiin raja-arvoihin.

Liite

09.08.2026

Asianro 3193/11.01.00/2026

Verrattaessa mitattuja melutasoja raja-arvoihin käytetään viiteaikana yhtä tuntia. Koska raja-arvoihin verrattava keskiäänitaso on määritetty tuntikohtaiseksi, sallitaan esimerkiksi mittaustuloksia raja-arvoihin verrattaessa 10 %:n ajallinen ylitys. Näin otetaan paremmin huomioon yksittäiset poikkeukselliset tilanteet, joita melupäästöissä, melun tuotossa tai leviämisolosuhteissa voi olla.

Määräyksessä annetut melutasoa koskevat raja-arvot on annettu vastaavina kuin alueen muille toiminnoille. Loma-asutukseen alueella on sovellettu pysyvän asutuksen ohjearvoja, koska alueen tulkitaan olevan taajamamaista.

11. Mikäli melumittauksissa todetaan, että alueella vallitsevat melutasot ylittävät voimassa olevien ympäristölupien mukaiset raja-arvot, toiminnanharjoittajan tulee osallistua yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa selvityksen ja suunnitelman tekemiseen, millä osoitetaan keinot, joilla raja-arvot alitetaan. Selvityksen ja suunnitelman perusteella ympäristöluvan määräyksiä voidaan tarkistaa. (YSL 52 §)

Perustelu: Ympäristöön sijoittuu tällä hetkellä lukuisia ympäristöluvan omaavia toimintoja, joista aiheutuu melua. Koska alueen kokonaismelutilanne määräytyy usean toiminnan aiheuttamasta melusta, on tarpeen, että tilanteissa, joissa todettaisiin melun raja arvojen ylittyneen, toiminnanharjoittajat osallistuvat yhdessä meluntorjunnan lisätoimenpiteiden suunnitteluun ja toteutukseen.

12. Melupäästöjen ja melun leviämisen vähentämiseksi tulee toiminnassa toteuttaa vähintään seuraavat toimet:
 - Melulähteet tulee sijoittaa teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle ja siten, että seinämät toimivat meluesteenä
 - Raaka-aine-, pintamaa- ja tuotevarastokasat on pidettävä melun leviämisen estämisen kannalta riittävän korkeina ja ne on sijoitettava siten, että melun leviäminen lähimpien asuin- ja loma-asuinkiinteistöjen suuntaan estyy.(YsL 52 § ja VNa 800/2010)

Perustelu: Lupamääräyksessä on määrätty toiminnassa sovellettavaksi toimialan yleisimpiä käyttökelpoisia meluntorjuntatoimia.

Tärinä

13. Räjäytystyöt on suunniteltava ja toteutettava niin, että räjäytysten aiheuttama tärinä ei aiheuta vaurioita lähimmillä asuin- ja loma-asuinkiinteistöillä eikä ympäröivien kiinteistöjen rakenteille. (YsL 52 §)

Perustelu: Määräyksellä estetään tärinästä kiinteistöille aiheutuvat haitat.

Maaperän sekä pohja- ja pintavesien suojaaminen

14. Työkoneiden tankkaus sekä mahdolliset tilapäiset huoltotyöt tulee tehdä siten, että maaperään ei joudu öljyä tai muita ympäristölle tai terveydelle vaarallisia kemikaaleja. Alueella käytettävien polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia. Polttoainevarastosäiliöt ja tankkauspistooli on varustettava lukituksella sekä polttoainesäiliöt ylitäytönestimillä ja lukittavilla sulkuventtiileillä.

Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelypaikkojen maaperä tulee olla suojattu öljyhiilivetyjen ja kemikaalien vaikutusta kestäväällä materiaalilla, esimerkiksi öljynkestävä HDPE-muovikalvolla ja sen päälle levitettävällä 30 cm:n hienojakoisella suojamaakerroksella. Maaperäsuojauksen reunat tulee olla korotetut, niin että alueelta öljy- yms. vuodot voidaan onnettomuustilanteissa kerätä hallitusti talteen. Tankkauspaikalla maaperäsuojauksen tulee olla niin laaja, että se kattaa myös tankattavan työkoneen alan. Maaperäsuojauksen kunto tulee tarkistaa päivittäin ja se on kunnostettava välittömästi, kun vaurioita havaitaan. (YsL 7, 16, 17, 52 ja 66 §, VNA 800/2010, MAL 11)

15. Vaaralliset jätteet sekä muut terveydelle tai ympäristölle vaaralliset kemikaalit tulee varastoida tiivispohjaisessa, reunakorokkeella varustetussa katetussa varastossa tai vastaavalla tavalla siten, että jätteitä tai kemikaaleja ei pääse maaperään tai pinta- tai pohjaveteen. Toiminnassa syntyvät jätteet on toimitettava luvallisiin vastaanotto- ja käsittelypaikkoihin. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on kerättävä erilleen muista jätteistä ja toimitettava luvan omaavaan vastaanotto- ja käsittelypaikkaan. Toiminnassa syntyvät käymäläjätteet on käsiteltävä asianmukaisesti. (YsL 7, 16, 17, 58 ja 66 §, JäteL 8, 12, 13, 15, 72 §, VNA 800/2010 11 §)

Perustelu: Lupamääräyksillä varmistetaan, että polttoaineet varastoidaan turvallisesti säiliöissä, joissa on vuotoaltaat onnettomuustapauksien varalta. Suurimmat riskit sille, että maaperään joutuu öljyä, liittyvät polttoaineiden tankkauksiin ja työkoneiden huoltopaikkoihin. Näiden alueiden maaperä tulee suojata riittävästi niin, että mahdolliset öljypäästöt eivät pääse suoraan maaperään. Suojaus on tarpeen tehdä myös muille alueille, joilla varastoidaan öljytuotteita esim. työkoneissa. Murskauslaitoksen osalta vaatimus on ehdollinen, koska liikkuvien murskauslaitosten alle pysyvää suojausrakennetta ei välttämättä pystytäkään tekemään. Myös voiteluaineita ja muita kemikaaleja voi päästä maaperään ja pohjaveteen, jos niitä ei varastoida tiivispohjaisessa varastossa. Määräykset ovat tarpeen maaperän sekä pohja- ja pintavesien pilaantumisen estämiseksi, estämään ympäristön roskaantumista sekä jätteistä terveydelle ja ympäristölle aiheutuvia haittoja.

16. Louhosalueelle mahdollisesti kertyvät valumavedet tulee koota yhteen ja käsitellä riittävän suuressa selkeytysaltaassa ennen maastoon ja ojaan johtamista. Selkeytysallas ja vesien johtamiseksi tarvittavat ojat on pidettävä kunnossa. Selkeytysallas on tyhjennettävä riittävän usein kertyvästä kiintoaineesta. (YsL 52 §, VNa 800/2010)

Perustelu: Määräyksellä varmistetaan se, että louhinta-alueen mahdolliset valumavedet eivät lammikoidu louhokseen ja että ne riittävästi esikäsiteltyinä johdetaan hallitusti maastoon.

Kaivannaisjätteiden jätehuolto

17. Toiminnassa on noudatettava esitettyä kaivannaisjätteitä koskevaa jätehuoltosuunnitelmaa. Jätehuoltosuunnitelma on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava viiden vuoden kuluttua tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Arvioinnista on ilmoitettava Kuopion kaupungin alueellisille ympäristönsuojelupalveluille. (YsL 52 ja 112-114 §, MAL 5a ja 16b §, VNA 190/2013)

Perustelu: Kaivannaisjätteitä koskeva jätehuoltosuunnitelma on tarpeen kaivannaisjätteen käsittelemiseksi asianmukaisesti. Toimittaessa suunnitelman mukaisesti kaivannaisjätteistä ei aiheudu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Toiminnan tarkkailu, häiriö- ja onnettomuustilanteet

18. Toiminnanharjoittajan tulee tarpeen mukaan osallistua Hepomäen ja Heinälamminrinteen alueen jäte-, pinta- ja pohjavesien yhteisseurantaan. Tarkkailun laajuudesta ja sisällöstä päätetään yksityiskohtaisesti yhteistarkkailusopimuksen puitteissa vuosittain. (YSL 6, 62 ja 63 §)

Perustelu: Toiminnalla ei arvioida olevan suoria vaikutuksia alueen pinta- ja pohjavesiin. Alueella on kuitenkin toteutettu eri toiminnanharjoittajien laaja yhteistarkkailu. Mikäli toiminnasta epäillään aiheutuvan havaittavaa kuormitusta pinta- tai pohjavesiin, on toiminnanharjoittajan tällöin liityttävä alueen yhteistarkkailuun.

Pinta- ja pohjavesiseurannan sisältö ja toteutus päätetään paikallisen tarpeen mukaan seuranta koskevassa sopimuksessa. Tämän vuoksi seurantatarpeesta ei määrätä tässä luvassa tämän yksityiskohtaisemmin.

19. Toiminnasta on pidettävä kirjaa, johon merkitään selvitys poikkeuksellisia päästöjä tai jätteitä aiheuttaneista tilanteista, niiden syistä ja korjaustoimenpiteistä sekä selvitys toteutetuista ympäristönsuojelutoimista. Kirjanpito on oltava valvontaviranomaisten saatavilla. (Ysl 6-8, 16, 17, 52, 62 ja 66 §, MAL 11 §)

Perustelu: Kirjanpito- ja raportointimääräys on tarpeen toiminnan valvontaa varten.

20. Luvan haltijan on ilmoitettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä edellisenä vuonna otetut maa-ainesmäärät ja laatu lupaviranomaiselle NOTTO-tietokantaan. (MAL 23a §, VNA maa-ainesten ottamisesta 9 §)

Perustelu: Määräys on tarpeen toiminnan valvonnan kannalta.

21. Pölynpoistolaitteistojen, kastelujärjestelmien tai pölykotelointien rikkoutuessa tai muun päästöjä merkittävästi lisäävän tilanteen sattuessa toiminta on keskeytettävä, kunnes häiriöt ja viat on saatu korjattua. (YsL 52 §)

Perustelu: Häiriötilanteissa päästöt ympäristöön ovat usein huomattavan suuria, ja ne voivat tällöin aiheuttaa välitöntä ympäristön pilaantumista ja terveyshaittaa. Tämän vuoksi tällaisissa häiriötilanteissa toiminta on keskeytettävä.

22. Luvan haltijalla tulee olla varautumissuunnitelma onnettomuuksien ja poikkeuksellisten tilanteiden varalta. Vahinkotapausten varalle on toiminnanharjoittajan / urakoitsijan saatavilla oltava selkeät toimintaohjeet ja toiminnalle nimettävä vastuuhenkilö, jonka yhteystiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista.

Poikkeuksellista tilanteista, vahingoista ja onnettomuuksista on välittömästi ilmoitettava Kuopion kaupungin alueelliselle ympäristönsuojelulle, Pohjois-Savon pelastuslaitokselle sekä Lupa- ja valvontavirastolle. (YsL 7, 15, 52 ja 123 §, VNA 800/2010 12 §)

Perustelu: Poikkeuksellisissa tilanteissa on tarpeen arvioida välittömästi mahdolliset ympäristö- ja terveysriskit sekä tarvittavat toimenpiteet.

Toiminnan muutokset, jälkihoitotyöt tai lopettaminen

23. Toiminnan pysyvästä lopettamisesta tai pitkäaikaisesta keskeytyksestä tai olennaisesta muuttamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava viipymättä Kuopion kaupungin alueelliselle ympäristönsuojelulle. (YsL 170 §)

Perustelu: Määräys on tarpeen toiminnan valvonnan kannalta.

24. Lopetettaessa toiminta tulee Kuopion kaupungin alueelliselle ympäristönsuojelulle esittää selvitys niistä ympäristönsuojelutoimista, joita alueella tehdään. Oton jälkeen on alue siistittävä niin, ettei sinne jää jätettä, romua tai muuta sinne kuulumatonta ainetta tai tavaraa.,

Ennen toiminnan lopettamista tulee Kuopion kaupungin alueelliselle ympäristönsuojelulle esittää alueen maisemointisuunnitelma tai vähintään maastotarkasteluin käydä yhdessä viranomaisen kanssa läpi alueen suunnitellut jälkihoitotoimenpiteet.

Luiskien ja pohjien tasaukseen on käytettävä puhtaita, vettä johtavia maa-aineksia. Kokonaisuudessaan hakemuksen mukaiset jälkihoitotoimenpiteet on tehtävä luvan päättymispäivämäärään mennessä. (YsL 52 ja 94 §, MAL 10-11 §, VNA maa-ainesten ottamisesta 7-8 §)

Liite

09.08.2026

Asianro 3193/11.01.00/2026

Perustelu: Toiminnanharjoittaja on vastuussa ympäristövaikutuksista, niiden torjunnasta ja tarkkailusta myös toiminnan päätyttyä. Määräyksellä voidaan varmistua, ettei alueelle jää toiminnasta peräisin olevia jätteitä, eikä riskiä maaperän eikä pohjaveden pilaantumiselle ole. Määräyksellä myös varmistetaan, että alueen jälkihoito toteutetaan asianmukaisesti.

Vakuus

25. Lupamääräysten noudattamisen vakuudeksi on luvansaajan toimitettava 8 331,90 euron vakuus. Vakuuden on oltava voimassa 30.4.2032 saakka (8 kuukautta yli luvan voimassaoloajan). Vakuus palautetaan, kun alue on saatettu lupamääräysten mukaiseen kuntoon ja tämä on todettu valvovan viranomaisen toimittamassa loppukatselmuksessa. (MAL 12 §)

Perustelu: Vakuudella varmistetaan, että lupamääräysten mukaiset jälkihoitotoimenpiteet tulee suoritettua.

Toiminnan aloittaminen

26. Toimintaa voidaan aloittaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Perustelu: Kyseessä on maa-ainesluvan myöntäminen alueelle, miltä on jo aiemmin maa-aineksia. Toiminnan aloittamisesta ei aiheutua sellaista pysyvää ympäristön muutosta, mikä tekisi muutoksenhaun hyödyttömäksi.

Luvan myöntämisen edellytykset ja yleiset perustelut

Maa-ainesalueella tai sen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelu- tai Natura 2000 -verkkoon kuuluvia alueita. Alueella tai sen läheisyydessä ei ole myöskään valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaaksi luokiteltuja maisema-alueita. Näin ollen maa-aineksen ottotoiminnalla ei ole haitallisia vaikutuksia alueen luontoarvoihin eikä sen arvioida aiheuttavan merkittäviä vaikutuksiltaan negatiivisia muutoksia lähialueen luonnonoloissa.

Ottamisalueella ei ole metsä-, luonnonsuojelu- tai vesilain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä eikä muita luontokohteita. Näin ollen ottamisalueella ei voida katsoa olevan erikoisia luonnonesiintymiä eikä merkittäviä geologisen muodostuman tai kasvillisuuden luomia luonnon kauneusarvoja. Ottamistoiminta ei lisää aiemmasta maa-aineksen otosta aiheutunutta kaukomaiseman muutosta. Maisemakuvan muutos tapahtuu ensisijaisesti lähimaiseman muutoksena. Ottosuunnitelman mukaisilla toimenpiteillä alue palautetaan metsätalouskäyttöön. Näin ollen ottamistoiminta ei turmele maisemakuvaa.

Liite

09.08.2026

Asianro 3193/11.01.00/2026

Toiminta ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Pohjaveden laatua ja antoisuutta ei heikennetä. Näin ollen huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa ei tapahdu.

Päätöksen määräysten ja hakemuksen tietojen mukaisesti toimittaessa toiminnasta ei aiheudu:

- terveydellistä haittaa
- muuta merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa
- maaperän tai pohjaveden pilaantumista
- erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista
- vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella
- kohtuutonta rasitusta naapurustossa

Toiminnan jätehuolto täyttää ympäristönsuojelun ja jätelain vaatimukset. Päätöksessä on otettu huomioon jätelain yleinen velvollisuus noudattaa etusijajärjestystä. Päätöksessä on myös otettu huomioon, mitä on säädetty kaivannaisjätteiden jätehuollosta. Luvassa on asetettu ottoalueen maisemointiin liittyvä vakuus.

Lupapäätöksessä on otettu huomioon ympäristöhaittojen ennaltaehkäiseminen ja että toimintaa harjoitetaan ottaen huomioon varovaisuus ja huolellisuus. Lisäksi lupapäätöksessä on otettu huomioon, mitä luonnonsuojelulaissa sekä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetussa laissa ja niiden nojalla on säädetty.

Toiminnan tekniset ratkaisut sekä päästöjen rajoittamista ja jätteiden syntyä ehkäisevien ratkaisujen voidaan katsoa täyttävän toimialan parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja käytännön vaatimukset.

Päätöksessä on otettu huomioon valtioneuvoston asetus 800/2010 sekä sen muutos 314/2017, joissa on annettu ns. vähimmäisvaatimukset mm. kivenmurskaustoiminnalle.

Lausunnoissa esitettyjen vaatimusten huomioon ottaminen

Päätöksessä on huomioitu annetut lausunnot.

Luvan voimassaolo ja lupamääräysten tarkistaminen

Tämä päätös on voimassa 31.8.2031 saakka. Mikäli toiminnassa tapahtuu oleellisia muutoksia, on uusi lupa kuitenkin haettava tätä ennen.

Jos asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä, on asetusta tämän luvan estämättä noudatettava.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3, 4a, 5, 6, 7, 10-16, 19-21, 23, 23a §
 Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4, 6-9 §
 Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)
 Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 5-8, 11-12, 15-17, 20, 27, 29, 34, 39-44, 47a, 48-49, 52, 58, 62, 66, 83, 87, 94, 113-114, 133-134, 170, 199, 205 §
 Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2, 11-15
 Jätelaki (646/2011) 8, 12-13, 15, 17, 72, 118 §
 Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010), (314/2017)
 Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
 Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)
 Kuopion kaupunki, maa-ainelupia ja maisematyölupia koskeva taksa (ympäristö- ja rakennuslautakunta 14.11.2024 § 73)
 Kuopion kaupunki, alueellisen ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (ympäristö- ja rakennuslautakunta 14.11.2024 § 73)

Maksut ja niiden määräytyminen

Yhteisluvan käsittelystä ja ottosuunnitelman tarkastamisesta peritään taksan mukaisesti 3 094,90 €. Käsittelymaksu perustuu maa-ainestaksaan ja kiven louhintaa ja murskaamoa koskevan ympäristöluvan maksuun ($230 + 0,0130 \times 23\,300$) + $0,6 \times 4270 = 3\,094,90$ €).

Vuotuisena valvontamaksuna peritään voimassa olevan taksan mukaisesti 538,00 €.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Liite

Muutoksenhakuohje

Jakelu

Kone-Pappila Oy

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto
 Kuopion kaupungin ympäristöterveysviranomainen